

Deseskalatzearen 1. fasean saltokiak eta zerbitzuak jendearentzat irekitzeko baldintzak eta babes-neurriak

(SND/399/2020 Agindua, maiatzaren 9koa)

TXIKIZKAKO MERKATARITZAKO ETA ANTZEKO ZERBITZUAK EMATEKO ESTABLEZIMENDUAK ETA LOKALAK BERRIRO IREKITZEA

Zein lokal edo establezimendu ireki daitezke jendearentzat maiatzaren 11n?

- 463/2020 Errege Dekretuak, martxoaren 14koak, alarma-egoera ezartzen duenak, **xedatutakoaren arabera jarduera etenda duten txikizkako establezimendu eta merkataritza-lokal eta zerbitzu profesionalen jarduera guztiak** (ile-apaindegia eta estetika-zentroak barne), 400 metro koadrotik gorako azalera dutenak izan ezik, bai eta merkataritza-gune edo merkataritza-parke direnak ere, edo horien barruan kanpotik sarbide zuzen eta independenterik ez dutenak.

Baldintzak:

- Edukiera % 30era mugatzen da merkataritza-lokaletan. Hainbat solairu dituzten establezimenduetan, proportzio bera gorde beharko da solairu bakoitzean.
- Bezeroen artean gutxienez bi metroko distantzia bermatuko da. Distantzia hori mantendu ezin den merkataritza-lokaletan, bezero bat bakarrik egon ahal izango da lokalaren barruan.
- Langileentzako eta bezeroentzako higiene-, edukiera- eta babes-neurriak aurreikusten dira.
- 65 urtetik gorakoentzako lehentasunezko arreta-ordutegia ezarriko da.
- Erositako produktuak lokalean biltzeko sistemak ezarri ahal izango dira, baldin eta bilketa mailakatua bermatzen bada, lokalaren barruan pilaketarik edo sarbiderik egon ez dadin.

Era berean, jendearentzat ireki ahal izango dituzte, aurretiko hitzordua erabiliz, automobilgintzako emakidadunek, IATko estazioek eta lorezaintzako zentroek eta landareen mintegiekin. Era berean, jendearentzat ireki ahal izango dituzte Estatu mailako joko publikoaren erakunde emakidadunek, merkataritza-guneetan edo merkataritza-parkeetan daudenak izan ezik, kanpotik sarbide zuzen eta independenterik ez dutenak.

Martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren arabera jendearentzako irekiera baimenduta duten **establezimenduek** erakusketa- eta salmenta-azalera erabilgarria 400 metro koadroraino handitu ahal izango dute baimendutako produktuak saltzeko, agindu honetan aurreikusitako segurtasun- eta higiene-neurriak betetzeari kalterik egin gabe.

(*) LANGILEENTZAKO ETA BEZEROENTZAKO BABES-, HIGIENE- ETA EDUKIERA-NEURRIAK

Jendearentzat irekita dauden establezimendu eta lokalei eska dakizkiekeen higiene-neurriak:

- Egunean bitan, gutxienez, instalazioak garbitu eta desinfektatuko dira, eta arreta berezia jarriko da kontaktu-gainazal ohikoenetan, hala nola ateen heldulekuetan, erakusmahaietan, altzarrietan, eskudeletan, banaketa-makinetan, lurzoruetan, telefonoetan, esekitokietan, orgetan, saskietan, txorrotetan eta antzeko beste elementu batzuetan, jarraibide hauen arabera:
  - Garbiketetako bat, nahitaez, eguna amaitzean egingo da;
  - Prestatu berri den lixiba-diluzio gisa (1:50) edo merkatuan dauden eta Osasun Sailak baimendu eta erregistratu dituen jarduera baztanga duten desinfektatzaileetako edozein gisa erabiliko dira desinfektatzaileak. Merkataritza-desinfektatzaile bat erabiltzen bada, etiketaren jarraibideak errespetatuko dira.
  - Garbiketa bakoitza egin ondoren, erabilitako materialak eta norbera babesteko ekipamenduak (NBE) modu seguruan botako dira, eta, ondoren, eskuak garbituko dira.
  - Garbiketa hori egiteko, lanaldian zehar eta eguerdian, irekiera-eternaldi bat egin ahal izango da, mantentze-, garbiketa- eta berritze-lanak egiteko. Garbiketa-ordutegi horiek ikusteko moduko kartelen bidez edo megafonia bidezko mezuen bidez jakinaraziko zaizkio kontsumitzaileari.
  - Era berean, txanda-aldaketa bakoitzean lanpostuak garbitu eta desinfektatuko dira, arreta berezia jarriko erakusmahai eta mahaietan edo bestelako elementuetan, manparetan, teklaturuetan, ordaintzeko terminaletan, ukipen-pantailetan, lan-tresnetan eta manipulatzeko moduko beste elementu batzuetan, arreta berezia jarriko langile batek baino gehiagok erabiltzen dituenetan.
  - Garbiketa-neurriak ez dira merkataritza-gunera bakarrik hedatuko, baita, hala badagokio, langileen gunen pribatuetara ere, hala nola aldageletara, armarietara, komunetara, sukaldeetara eta atsedenlekuetara.
- Uniformeak eta laneko arropa (edo langileek bezeroekin kontaktuan erabiltzen dituzten arropak) egunero garbitu eta desinfektatuko dira, eta modu mekanikoan garbitu beharko dira 60 eta 90 gradu arteko garbiketa-zikloetan.
- Instalazioetan aireztapen-lanak egin behar dira, gutxienez, egunero eta bost minutuz.
- Bezeroek ez dituzte erabiliko saltokietako komunak, behar-beharrezkoa denean izan ezik. Azken kasu horretan, berehala garbituko dira komunak, txorrotak eta ateko heldulekuak.
- Txartelarekin edo gailuen arteko kontaktu fisikorik ez dakarten bestelako bitartekoekin ordaintzea sustatuko da. Erabilera bakoitzaren ondoren, datafona garbitu eta desinfektatuko da, baita STa ere, langilea beti bera ez bada.
- Paperontziak eduki beharko dira, ahal dela tapa eta pedalarekin, erabili eta botatzeko edozein material bertan uzteko. Gutxienez egunean behin garbitu beharko dira.

Jendearentzat zabalik dauden establezimendu eta lokaletan zerbitzuak ematen dituzten langileentzako higie- eta/edo prebentzio-neurriak:

- Nolanahi ere, indarrean dagoen legedian arriskuak prebenitzeko ezarritako betebeharrak bete beharko ditu titularrak, bai oro har, bai COVID19aren kutsatzea prebenitzeko berariaz.
  - Langile guztiek arrisku-mailarako egokiak diren norbera babesteko ekipamenduak dituztela eta Osasun Sailak eskuak garbitzeko baimendutako eta erregistratutako jarduera baztanga hidroalkoholikoak etengabe eskura dituztela ziurtatuko da, edo hori ezinezkoa denean, ura eta xaboa. Maskarak erabiltzea nahitaezkoa izango da, langilearen eta bezeroaren artean edo langileen artean gutxi gorabehera 2 metroko pertsonen arteko segurtasun-distantzia bermatu ezin denean. Langile guztiek prestakuntza eta informazioa izan beharko dute babes-ekipamendu horien erabilera egokiari buruz.
  - Aurrekoa aplikatuko zaie, halaber, lokalean edo establezimenduan zerbitzuak ematen dituzten hirugarren enpresetako langile guztiei, ohikotasunez edo noizean behin.
- Hatz-marka duen fitxaketaren orde, higie-neurriak bermatzen dituen beste edozein ordutegi-kontrol erabiliko da, edo, bestela, fitxatzeko gailua desinfektatu beharko da, erabilera bakoitzaren aurretik eta ondoren, eta langileei neurri horren berri emango zaie.
- Lanpostuen antolaketa, txanden antolaketa eta gainerako lan-baldintzak aldatu egingo dira, langileen artean gutxienez 2 metroko segurtasun-distantzia bermatzeko, eta hori jarduera ekonomikoaren titularraren edo hark eskuordetzen duen pertsonaren erantzukizuna izango da.
  - Bezeroari arreta emateko prozesu osoan, langilearen eta bezeroaren arteko distantzia gutxienez metro batekoa izango da babes-elementuak edo hesiak daudenean, edo 2 metro ingurukoa elementu horiek gabe.
  - Pertsonen arteko segurtasun-distantzia mantentzea ahalbidetzen ez duten zerbitzuen kasuan, hala nola ile-apaindegiak, estetika-zentroak edo fisioterapia-zentroak, langilearen eta bezeroaren babesa bermatuko duen norbera babesteko ekipamendu egokia erabili beharko da, eta bezero baten eta bestearen arteko 2 metroko distantzia mantendu beharko da.
- Era berean, agindu honetan aurreikusitako distantzia-neurriak langileen aldageletan, armairuetan eta komunetan bete beharko dira, bai eta atsedeneletan, jantokietan, sukaldeetan eta erabilera komuneko beste edozein gunetan ere.

Establezimendu eta lokalen barruan bezeroei aplika dakizkiekeen higienari buruzko neurriak:

- Establezimenduetan eta lokaletan emandako denbora bezeroek erosketak egiteko edo zerbitzua jasotzeko behar dutena izango da.
- Bezero baten baino gehiagoren arreta pertsonalizatua posible den establezimenduetan, aldi berean, argi eta garbi adierazi beharko da pertsonen arteko bi metroko segurtasun-distantzia dagoela bezeroen artean, lurrian markak jarrita, edo balizak, kartelak eta seinaleak erabilia. Nolanahi ere, langile berak ezin izango die bezeroei aldi berean arreta eman.
- Establezimenduek eta lokalek Osasun Sailak baimendutako eta erregistratutako jarduera baztanga duten gel hidroalkoholikoak jarri beharko dituzte jendearen eskura, lokalaren sarreran, eta erabiltzeko moduan egon beharko dute beti.
- Autozerbitzuko guneak dituzten establezimendu eta lokal komertzialetan, establezimenduko langile batek eman beharko du zerbitzua, bezeroek produktuak zuzenean manipulatzeko saihesteko.
- Bezeroen eskura ezingo dira jarri salmentarako ez diren proba-produktuak, hala nola kosmetikoak, lurrindegiko produktuak eta antzekoak, baldin eta ondoz ondoko bezeroek zuzenean manipulatzeko badakarte.
- Ehungintzako merkataritza-sektoreko establezimenduetan, arropa-konponketetan eta antzekoetan, probalekuak pertsona bakar batek erabili beharko ditu, eta, erabili ondoren, garbitu eta desinfektatu egingo dira.
  - Bezero batek geroago erosten ez duen jantzi bat probatzen badu, establezimenduaren titularrak neurriak ezarriko ditu jantzia higienizatu dadin, beste bezero batzuei eman aurretik.
  - Bezeroek egindako jantzi-itzulketei ere aplikatuko zaie neurri hori.

Edukierari buruzko neurriak jendearentzat irekita dauden establezimendu eta lokaletarako:

- Lokal bakoitzaren gehieneko edukiera jendaurrean jarri beharko dute, eta edukiera hori eta pertsonen arteko bi metroko segurtasun-distantzia barruan errespetatzen direla ziurtatu beharko dute, edukiera zenbatzeko eta kontrolatzeko aukera emango duten sistemen bidez, eta langileak eurak barne hartu beharko dituzte.
- Pertsonen zirkulazioaren antolamendua eta espazioen banaketa aldatu egin beharko dira, beharrezkoa denean, segurtasun-distantziak bermatzeko.
- Ahal dela, lokal batek bi ate edo gehiago baditu, sartzeko eta irteteko erabilera berezia ezarri ahal izango da.